

Szerkesztési iroda:
Nagyberek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybe-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előzetesek
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felölös szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hír-
:: :: detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepek kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagyberek, 1914.

XLIII. évfolyam, 81. szám.

Csütörtök, április 9.

A politikai helyzet.

— Fővárosi levelezőnkől. —

B u d a p e s t, ápr. 9.

Helyzetről ma alig lehet beszélni, hogy ismétlésekbe ne bocsájtózkodjunk; ennek pedig nem sok értelme van. A politikai helyzet ugyanaz, ami a múlt héten volt, tehát csak kilátásokról lehet beszélni.

Hiszen Tisza István gróf miniszterelnök is hangoztatta legutóbb, hogy további haragra van kilátás s hogy a további küzdelem a szabadságért fog folyni a szabadság ellen. S hogy a küzdelem a maga döntő esatáját tulajdonképpen akkor fogja megvívni, amidőn a nemzetnek magának határoznia kell jövő sorsa felett.

Tehát máris a közelgő választások szele fujdogál. Sándor János belügyminiszter ma beterjesztette a választókerületek beosztásáról szóló rendeletet is, melyet a Ház — éppen a kormány óhajára — a tudomásvétel előtt a bizottsághoz utasított. Ezen formáság dacára is a bejelentéssel körülbelül be is fejeződött a választójogi reform törvényhozási aktusa, jól lehet a bíraskodás szabályozása is még foglalkoztatni fogja a Házat. Nagyjában azonban a nagy reform már végleg elintézettnek tekinthető. A képviselőház legközelebbi ülése csak április 21-én lesz, másnap, vagyis 22-én pedig királyi kéziratral berekesztik a képviselőház negyedik ülészakát és megnyitják az ötödik ülészakot. Az új ülészak megnyitásával, formalitások után (alelnökök, jegyzők, háznagy, bizottságok választása), a Ház az 1914—1915. évi költségvetést tárgyalja. Az ülészak bezárása folytán a delegátusokat is újra kell választani. A delegációk április 28-án ülnek össze Budapesten tanácskozással és azalatt az idő alatt a Ház folytatja a költségvetés tárgyalását.

Az idej delegáció tárgyalásai talán még a múlt évi bécsi delegációt is felülmúlják majd érdekesség és jelentőség dolgában. Addigra Károlyi Mihály gróf is hazatér Amerikából és Andrassy Gyula gróf is beállhat a harci sorba. A közeledő delegációs ülészak már abból a szempontból is igényt tarthat nagyobb érdeklődésre, mivel a függetlenségi oroszbaráti irányzata nemcsak a hivatalos külpolitikai ál-

lasponttal fog megütközni, hanem kénytelen lesz ezuttal nyíltan szembehelyezkedni azokkal is, akik — mint Andrassy és Apponyi — az ellenzéken belől hivatott lelkes szószólói a hármasszövetségen alapuló külpolitikánknak.

Az ellenzék e két árnyalatának az összeütközését már a tavalyi delegációban is alig lehetett elkerülni. A francia—oroszbarát függetlenségi egyenlőség, hogy a belső ellentéteket kifelé leplezhessék, komolyan tanakodtak azon, miképp lehetne szép szerivel Apponyit a delegációban való részvételtől visszatartani.

A rend és normális tárgyalás lehetősége biztosítva van a parlamentben. A dologtevés és munka folytonossága most már nem szakadhat meg, a kilátások tehát kedvezőtlenebbek nem lehetnek. S ez a tény garancia arra is, hogy a magyar nemzet ellenségeivel szemben is teljes bátorsággal vehetjük fel a harcot, hogyha ez már kikerülhetetlen lesz.

Egyelőre azonban dolgoznunk kell s ennek lehetőségét kell, hogy biztosítsa majd aközben a nemzet igazságos döntése is.

HIREK.

Nagypéntek.

A keresztény világ gyászünnepet ül Krisztus halálának fordulóján. Az irás megdöbentő színezéssel mondja el az istenember halálát. Vértől vállán cipelte a Golgotha magaságát a keresztet, amelyre fölfeszítették őt két gonosztevő között. Mikor elszállott lelke, megrendült a föld s a sírok kidobták halottjaikat. A föld háborgásának láttára így kiáltott föl a pogány katonatiszt:

— Valóban isten fia volt!

A keresztény egyház főnállása óta állandóan megüli e napot gyászszertartások keretében. Pénteken délelőtt zeng a templomokban a passio dallama. Ez tulajdonképpen templomi dráma, amely a keresztre feszítés előzményeit mondja el. Szerepelnek benne Krisztuson kívül Judás, aki harminc ezüst pénzért elárulta mesterét, Péter, a legnagyobbra hivatott tanítvány, a szolgáló, aki előtt Péter megtagadta Krisztust stb.

A templomban minden mélységes gyászról beszél ezen a napon. Fekete szőnyeg borul az oltár előtti kőköcs padlóra, a képeket, kereteket, szobrokat fekete fátyol fedi. Nincs helye ma semmi dísznek. Még a harang szava se kondul.

— Rómába ment a harang, — mondja a nép ilyenkor. Helyette kereplőhangok hívják templomba a hiveket.

Délután Jeremiás prófétának siralmas énekét hallani a templomokban. Mondhatatlan fájdalom szivtépő melódiái ezek. Minden szakaszának végén visszatér a refrén:

— Jeruzsálem, Jeruzsálem, térj meg a te uradhoz, istenedhez.

Minden a Krisztus halálára akar emlékeztetni, akit keresztre feszítettek, mivel új igazságokat adott az emberek elé. A farizeusok, a nép vénei „feszítsd meg”-et kiáltottak rá és Krisztus meghalt, hogy az általa hirdetett tanítást vérvél pecsételje meg. Most van fordulója halálának s a Nagypéntek bánatos hangulatában eszünkbe jut, hogy minden új igazságnak végig kell járnia a kálváriát. A farizeusok és a „nép vénei” ma is élnek, hogy feszítsd meg-et kiabáljanak a szent hevületben fogant, önző lelküknek érthetetlen igazságra.

Nagypéntek alkalmából holnap a róm. kath. plébániatemplomban az istentisztelet sorrendje a következő:

Délelőtt 9 órakor csónka mise és a szent kereszt leplezése. A mise végén pedig az oltári szentséget a szent sírba helyezik. Mise után magyar szentbeszéd. Délután 3 órakor lamentáció, melynek végével német szentbeszédet tartanak. Este 6 órakor az oltári szentség visszahelyezése.

A reformátusok, akiknek nagypéntek egyik legnagyobb ünnepük, holnap nagypénteken d. e. 10 órakor és este 7 órakor istentiszteletet tartanak urvaesora osztással a református templomban.

IDÓJARAS.

A nagyberek meteorológiai állomás időjárás jelentése.

Április 9.

Barométer emelkedik 750.8. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 9.6 C°. Hőmérséklet: maximum 8-ikán 22.6 C°, min. ma reggel 7.1 C°. Csapadék 1.7 mm. Felhőzet Nb10. Szélirány és erősség W2. Jólát a következő 24 órára: Változékony, hűvösebb, sok helyütt csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 perctől reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perctől; felhőzet: Ci = fürtösfelhő. Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő. Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = bárányfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

Dr. Velicsek-féle sanatorium Boksánbánya.

481—154

Physikális diätetikus gyógyintézet Krassó-Szörény vármegyében.

Kitűnő gyógyeredmények mindenféle idegbajoknál, a gyomor-, bél-, máj-, hólyag- és a légutak bántalmainál, csuz, köszvény és cukroshugyárnál, vérszegénység és következményes bántalmaknál, belső női bajok és nemi bántalmaknál, skrophulosisnál.

LÉGSÁTRAK!

PENZIÓ!

PROSPEKTUS!

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Kaáli Nagy Ákos nagybeskereki pénzügyi számvizsgálót, a nagybeskereki számvétség kiváló, szakképzett tagját pénzügyi számtanácsossá nevezte ki.

— **A rendkívüli megyei közgyűlés.** Említettük, hogy Torontálvármegye törvényhatósága f. évi április hó 16-ikán rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozatának fontosabb pontjai a következők:

Győr vármegye határozata a világbéke megalomhoz való csatlakozás iránt. Csongrádvármegye határozata a Tisza és mellékfolyói szabályozásáról szóló 1884. évi XIV. és 1885:XXIII. t. e. némely szakaszának módosítása iránt. — Debreczen sz. kir. város határozata az 1875. évi XXIX. t. e. 37. §-ának megváltoztatása iránt. — Győr sz. kir. város határozata a magántisztviselők és keresk. alkalmazottak jogviszonyainak törvényes rendezése iránt. — Kolozsvár sz. kir. város határozata a koremai zárórak országos rendezése iránt. — A belügyminiszternek a szavazókörök megállapítására vonatkozó leirata. — A belügyminiszternek a választói névjegyzék összeállítását képező osztályok megállapítása és az új központi választmány tagjainak megválasztására vonatkozó leirata. — A községi, kör- és segédjegyzők természetbeni járandóságának pénzbeli egyenértékét megállapító becselő-bizottságok megválasztása. — A rende stavaszi közgyűlés kitűzése. — A közig. bizottság 1913. évi II. félévi jelentése a miniszterhez. — Jelentés a tanfolyami építkezésről. — Az alibunárizichyfalvai törvényhatósági közut építése. A törökbecsei községi tisztújítás elleni felelkezés.

— **Az ág. ev. egyház köréből.** A helybeli evang. egyház tanácsgyűlésén gondnokoknak Ambrózy István, Kolpaszky János és id. Veréb János jelöltettek. A választógyűlés f. hó 13-ikán, hétfőn d. u. 4 órakor lesz.

— **Iskolagondnoksági kinevezés.** Torontálvármegye főispánja

az ürményházi állami elemi iskola gondnokságának elnökévé Greskovits Kálmán községi jegyzőt, tagokul pedig id. Kancsár Józsefet, Hann Gyulát, Fehér Istvánt és Moricz Mihályt; a torontálkeresztesi állami elemi iskola gondnokságának elnökévé Tordai Antal községi jegyzőt, tagokul pedig Mészáros Pált, Bakos Mihályt és Farkas Jánost;

a torontálalmási állami elemi iskola gondnokságának elnökévé Hauber Hugó községi jegyzőt, tagokul pedig Érett Sebestyént és Ulrich Jánost;

a ferenczhalomi állami elemi iskola gondnokságának elnökévé dr. Jahraus Andor községi orvost, tagokul pedig Reiser Mihályt, ifj. Jahraus Jánost, Hild Konrádot, Fetter Adámot és Reiser Frigyeszt;

a petrei állami elemi iskola gondnokságának elnökévé dr. Andressi Sándor község. orvost, tagokul pedig Knoll Jánost, Klein Györgyöt és Nika Györgyöt;

a keglevichházi állami elemi iskola gondnokságának elnökévé Pötschen Jakabot, tagokul pedig Marschang Pétert, Blencz Sándort, Kühn Pétert, Turánszky Pétert, Schady Ferencet, Köckl Ferencet, Marschang Ferencet, Wemmer Józsefet, Bajér Jánost és Lenhardt Jánost;

a nagyzerzsébetlaki áll. elemi iskola gondnokságának elnökévé Menyhárt Károlyt, tagokul pedig Lowiesier Imrét, Szabó Jánost, Trolman Károlyt, Ternanov Mátyást, Malinica Györgyöt, Ladvanszky Györ-

gyöt, Lénárt Mihályt és Parigrósz Andrást;

a torontálgyűlvészi állami elemi iskola gondnokságának elnökévé Fleischer Gyula községi jegyzőt, tagokul pedig Fuchs Károlyt és Christtián Antalt;

a révaufjalui állami elemi iskola gondnokságának elnökévé Kiss Károly községi jegyzőt, tagokul pedig Brankovits Ivánt, Droslea Trajánt és Bugasin Sebót;

az ócsanádi állami elemi iskola gondnokságának elnökévé Ferenczy Gyula róm. kath. plébánost, tagokul pedig Strausz Gyulát, Vitye Miklóst, Jung Miklóst, Boróczy Lászlót, Pötschen Pétert és Jung Pétert;

az alibunári állami elemi iskola gondnokságának elnökévé Radonits Gyula járási főszolgabíró, tagokul pedig Csalakovits Milivojt, dr. Tolveth Rezsőt és dr. Kiss Jakabot;

az antalfalvai állami elemi iskola gondnokságának elnökévé Zsiross Imre járási főszolgabíró, tagokul pedig Jovanovits Gyulát, Szladedesek Györgyöt és Ujsák Mártont;

a kiszombori állami elemi iskola gondnokságának elnökévé kiszombori Rónay Jenő nyug. főispánt, tagokul pedig Árpás Gyulát, Hofbauer Andort, Jov Sándort és Klein Henriket hat-hat évi időtartamra kinevezte.

— **A sorozás Torontálvármegyében.** Torontálvármegyében április végén kezdődik az ideai sorozás, amelynek rendje és beosztása a következő:

Bánlakai járás: Április 22—24. Elnök: dr. Vinczevidy Ernő, helyettes elnök: Bielek Antal. Orvos: dr. Nagy Zoltán. A sorozásra felhívottak száma 559.

Antalfalvai járás: Április 26-tól május 4-ig. Elnök: Jovanovics Gyula, h. e. dr. Pejov Lipót. Orvos: dr. Fischer Miksa. A felhívottak száma 1103.

Alibunári járás: május 6—9. Elnök: dr. Korsós Elemér, h. e. Farkas Vince. Orvos: dr. Tolveth Rezső. A felhívottak száma 541.

Párdányi járás: május 11—14. Elnök: Petrikovics Róbert, h. e. Szilágyi Albert, orvos: Petrovics János. A felhívottak száma 642.

Módosi járás: május 16—19. Elnök: dr. Gyertyánffy László, h. e. Gyertyánffy Andor, orvos: dr. Tauszig Izidor. A felhívottak száma: 681.

Törökbecsei járás: május 21—28. Elnök: Jankó Ágoston, h. e. Istvánffy István, orvos: dr. Goldmann Béla. A felhívottak száma 1076.

Pancsovai járás: május 30—jun. 6. Elnök: Bobor Gyula, h. e. Filkovics Boldizsár, orvos: dr. Haidegger Lajos. A felhívottak száma 1100.

Nagykikinda város: június 13—16. Elnök dr. Vinczevidy Ernő, h. e. Dus Sándor, orvos: dr. Haidegger Lajos. A felhívottak száma 592.

Nagykikindai járás: június 17—20. Elnök: Hauser Károly báró, h. e. dr. Draxler Brunó, orvos: dr. Müller Adolf. A felhívottak száma 858.

Nagybeskerekek város: május 25—27. Elnök: dr. Pollák Győző, h. e. dr. Annau Ernő, orvos: dr. Weiserschan József. A felhívottak száma 397.

Nagybeskereki járás: május 28—június 5. Elnök: dr. Farkas Geiza, h. e. Pap Ernő, orvos: dr. Nónav Pál. A felhívottak száma 1353.

Nagyszentmiklósi járás: április 29—május 4. Elnök: Lukácsy Imre, orvos: dr. Kassovitz Henrik. A felhívottak száma 792.

Törökkanizsai járás: május 30—június 8. Elnök Tallián Vilmos, h. e.

Schulpe Vilmos, orvos dr. Braun Gyula. A felhívottak száma 1095.

Perjamosi járás: június 4—6. Elnök: Jankó Ágoston, alelnök: Hartner József, orvos dr. Haasz József. A felhívottak száma 667.

Zsombolyai járás: június 8—15. Elnök: dr. Taufer Béla ügyvéd, h. e. Bezak István, orvos: dr. Abt Lajos. A felhívottak száma 1168.

Csenei járás: június 17—20. Elnök: Wadler Nándor, h. e. Szekeres Kálmán, orvos: dr. Lehner Hugó. A felhívottak száma 813.

Az ideai sorozásokon már meglátszik az ujonclétszám fölemelése, mert míg tavaly a behívottak száma Torontálvármegyében 11175 volt, az idén a behívottak száma 134437, vagyis 2262 hadköteleessel több.

— **A hírlapírószövetség ülése.** A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége f. évi április hó 26-ikán d. u. 3 órakor Budapesten a Pannónia-szálloda kistermében igazgatósági ülést tart. Az ülésen tagfővételekről, segélykérésekről s a hírlapírói utazási ösztöndíj odaítéléséről határoznak.

— **Munkásmatiné.** A nagybeskereki munkásdalkör és a munkásműködvelők társasága f. hó 13-án (husvéthétfőn) az Orient-szálló nagytermében matinét rendez, mely alkalommal először mutatkozik be a dalárda és a működvelői gárda. Kezdeté délután 5 órakor. Belépődíj nincs. Műsor ára 20 fillér.

— **Köszönet.** A Bence Antal és fiacég a Gyermekbarát-egylet által az áll. elemi iskolák részére 13 K 56 f értékben rendelt tanszer- és kézügyességi anyagot teljesen ingyen szállította, miért is nevezett egylet vezetősége hálás köszönetet mond a cégnek nemeslelkű ténykedéséért.

— **Siketnémák felvétele.** A temesvári államilag segélyezett siketnéma-intézet felügyelő-bizottsága ez évi június végén veszi fel a jövő tanév új növendékeit. Felvételért folyamodhatnak nemre, valásra és nemzetiségre való tekintet nélkül oly 7—10 éves siketnémák szülei, akik a temesvári siketnéma-intézet kerületébe tartozó Temes-, Torontál- és Krassó-Szörényvármegyék területén laknak. A felsőbb osztályokba olyan gyermekek is vétetnek fel, akik később siketültek meg, akik tehát már beszélni tudnak, de a beszédet elfeledni kezdik. Az intézet a növendékek elméleti oktatásának a gyermekek után maga gondoskodik a gyermekeknek szakszerű ipari kiképzetéséről, miért is ezek mint keresetképes gyének adhatnak vissza a szülőknek. Felhívják az érdekelt szülőket, hogy kérvényeiket mielőbb, de legkésőbb június 15-éig küldjék be a temesvári siketnéma-intézet igazgatóságához, mely szívesen szolgál nyomtatványokkal és bővebb felvilágosításokkal.

— **Szerencsétlenség a bányában.** Lugosról írják: Stájerlakaninán az egyik légakna oldala beomlott és az ott foglalatkodott Móder Ferenc 43 éves vajárt és Jablonszky Józsefet maga alá temette. Móder súlyos sérüléseibe néhány óra múlva meghalt, míg Jablonszky erősebb zuzódásokat szenvedett.

— **Gépészek vizsgálja.** A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden április hó 26. napján d. e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Földvári-utca 4. sz.) beküldendők.

— **Játék a fegyverrel.** Mint Nagy-kikindáról jelentik, ott a napokban Gyomparin Danilo 16 éves panasztfü jártékából rálőtt egy régi pisztolyval Sziv-

344-13.11

Hungária Cipőgyár r.-t.
 tavaszi cipőujdonságai már megérkeztek.
 Egységáraink K. 10.—, 13.—, 17.— és 20.50.
 - Kizárólag elsőrangú magyar gyártmány. -
 Ezelőtt Moskovits, most HUNGÁRIA CIPŐGYÁR r.-t. fiókja
 Nagybeskerekek, Hunyadi-utca 37. szám.

e sev Arsza nevű 13 éves fiura. A golyó a gyerek tüdejébe fúródott, úgy, hogy a fiu nem marad életben.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Április 9. Csütörtök: A bűvös vadász.

Április 10. Péntek: Nincs előadás.

Április 11. Szombat: Boceaccio.

Április 12. Vasárnap d. u. Dolovai nábob leánya, este: Katonadolog.

Április 13. Hétfő: d. u. Doktor ur, este Cigányprimás.

** 1913. Biró Lajos tavaly a Rédlőgy forrongó hullámaiban vízrebocsátott egy aktuális színművet, amelyet vezérekkel, szociológiai értekezésekből, napi aktualitásokból gyűrt össze, egy kis szerelmi lírával föleresztett s hatásos színpadi fogásokkal fölcicomázott. Ezzel azután elérte azt, hogy a közönséget az előadás alatt megfogta, kiesít fölizgatta, meg is melegítette, de viszont amint a sok lövöldözés közül az utolsó eldurrant, a közönség is elfelejtett mindent. Így izgult és tüzelt nálunk is tegnap este a közönség, amely egészen megtöltötte a színházat s viharos melegséggel tapsolt az egyes hatásos jeleneteknél a szereplőknek, akik valamennyien ismét derék alakítást nyújtottak. A művészgárda élén természetesen ezuttal is a Balla-pár állott s mindketten elsőrangú játékokat nyújtottak. Igen jó volt Kertész Dezső, valamint Tábori Imre, Szécsi Ferenc, Árkossy Vilmos és Kovács Imre is.

TÁVIRATOK.

AZ ALBÁNIAI ZAVAROK.

Budapest, ápr. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból sürgönyzik: A Main athéni jelentései szerint Epiruszban újabb véres harcok voltak a rendes görög csapatok és az albán esendőség között. A harcokban mindkét fél súlyos veszteségeket szenvedett. A harcok Athénben nagy izgalmat keltettek s a görög külügyminiszter interveniált a hatalmak athéni követeinél.

Budapest, ápr. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Durazzóból sürgönyzik, az albán kormány teljesen ura a helyzetnek. A fölkelők részben elszéledtek, részben pedig megadták magukat.

A ZÁGRÁBI ÉRSEK HALDOKLIK.

Budapest, ápr. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Zágrábból sürgönyzik, Posilovics zágrábi érsek utolsó óráit éli. Az érsek már nem ismer meg senkit s az orvosok szerint aligha éri meg a mai estét.

RÓMAI KÖVETÜNK BÉCSBEN.

Budapest, ápr. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Mérey Kajetán római kvirináli követünk tegnap odaérkezett. A követ Bécsből elkiséri Berchtold gróf külügyminisztert az olasz külügyminiszterrel való találkozására Abbáziába.

ROMÁN—GÖRÖG TITKOS SZERZŐDÉS.

Budapest, ápr. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervárról sürgönyzik: A Novoje Vremja jelentése szerint Románia és Görögország titkos szerződést kötött, amely állítólag a többi Balkán-államok ellen irányul.

A SVÉD KIRÁLYT MEGOPERÁLJÁK

Budapest, ápr. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből sürgönyzik: A Localanzeiger stockholmi jelentése szerint Gusztáv svéd király ma a Zsófia-kórházba ment, hogy megoperáltassa magát. A király előzőleg elbucszott családjától és a kormánytól. A királyt betegsége alatt a trónörökös helyettesíti a kormányzásban.

A HORVÁT BÁN BÉCSBEN.

Budapest, ápr. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Skerlec Iván báró horvát bán még mindig Bécsben tartózkodik, ahol több vezető férfival tanácskozott.

AZ ÚJ BOSNYAK TARTOMÁNYI FŐNÖKHELYETTES.

Budapest, ápr. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szerajevéből sürgönyzik, Mandics Nikola, az új bosnyák tartományi főnökhelyettes ma foglalta el hivatalát. A tiszteigő tisztviselői karhoz hosszabb beszédet intézett, amely általánosan jó hatást tett.

AVIATIKUSOK KATASZTRÓFÁJA.

Budapest, ápr. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Antwerpenből sürgönyzik, Verschaen hollandi aviatikus tegnap ott ezer méter magasságból lezuhant és szörnyethalt.

Párisi távirat szerint e hó 5-ikén két francia aviatikus Casablankából Fezbe röptül. Utközben motorhiba miatt le kellett szállaniok s azóta nem hallottak róluk hírt. Nyomozást indítottak utánuk s tegnap megtalálták holttesteiket. Az aviatikusokat valószínűleg arab bandák lepték meg s megölték őket. A banditák a gépeket magukkal vitték.

NAGY HIDEG AMERIKÁBAN.

Budapest, ápr. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Newyorkból sürgönyzik, az Egyesült-Államokon most egy nagy hideg hullám vonult keresztül. Mindenfélé újra tél van, fagy és havazik.

AZ ANGOLORSZÁGI HELYZET.

Budapest, ápr. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: A Standard jelentése szerint a kormány legközelebb fölosztatja az alsóházat és júniusban kiírja az új választásokat.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, ápr. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 815.50, Osztrák Hitel 616.75, Koronajáradék 82.20, Osztrák-Magyar Államvasut 710.50, Jelzáloghitelbank 423.50, Leszámitoló Bank 505.50, Hazai Bank 280.50, Magyar Bank 515.50, Kereskedelmi Bank 3640, Rimamurányi 655, Salgótarjáni 712, Általános Kőszénbánya 1060, Közuti Vasut 633, Villamos Vasut 324, Adria —.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	12.69
Buza (májusra)	12.52
Buza (októberre)	11.43
Rozs (áprilisra)	10.38
Rozs (októberre)	8.78
Zap (áprilisra)	7.72
Zab (októberre)	7.76
Tengeri (májusra)	6.93
Tengeri (júliusra)	6.04

Hirdetések.

Praschák Testvérek

mű- és kereskedelmi kertészek

NAGYBECSKEREK.

Virágüzlet: Hunyadi utca. Kertészeti telep: Rakóczi utca.

AJÁNLKOZNAK:

csokrok, koszorúk és más virágkötészetek készítésére elismert izléses kivitelben, továbbá gyümölcs- és díszfák, díszcserjék, fenyők, buxus, virágyumók, rózsadisznövények stb. szállítása olcsó árak mellett. ::

Telefon 179.

325-266

Telefon 179.

339—1914. végrh. sz.

479—1

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a panaszos kir. törvényszéknek 1914. évi 2406. számú végzése következtében dr. Nagy Hugó torontálvásárhelyi ügyvéd által képviselt Klauber Vilmos és társa javára 400 korona s jár. erejéig 1914. évi március hó 17-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 989 koronára becsült költözési ingóságok, u. m.: kukorica, búrok stb. nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbíró-ság 1914. évi V. 132/2. számú végzése folytán 400 korona tökéketelés, ennek 1914. évi február hó 16. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 61 korona 42 fillérben bírósági már megállapított költségek erejéig Csentán, adósok lakásán leendő megtartására 1914. évi április hó 18. napjának délutáni 2 órája határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében közzéadással, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsaron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LXI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlaszon, 1914. évi április hó 6. napján.

Szeceksó Lajos, kir. bir. végrehajtó.

A törökbeesei járás főszolgabírájától
2150—914. szám. 478—31

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye törökbeesei járásához tartozó Karlova községben üresedésben levő községi orvosi állásra pályázatot hirdetek.

A községi orvos javadalmazása: az 1908. évi XXXVIII. t.-c. értelmében 1600 korona évi fizetés, a község által fizetendő évi 1400 korona személyi pótlék, szabad lakás (4 szoba, 1 előszoba, 1 fürdőszoba, konyha és mellékhelyiségek) és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 7. §-ában előirt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt, valamint nyelvismeretüket (a szerb nyelv bírása szükséges) is feltüntető kérvényüket hozzám 1914. évi május hó 10-ig nyújtsák be. A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A választás napját később fogom megállapítani.

Végül megjegyzem, hogy Karlova községe vasúti állomás, a községben van 1117 ház és 162 tanya tartozik hozzá. A község lakosságának száma: 5503

Törökbeesen, 1914. évi április hó 5-én.

Báró dr. Csávósy Ignác,
főszolgabíró.

Nagyszentmiklósi járás főszolgabírájától.
1957—914. szám. 465—3.8

Pályázati hirdetés.

A nagyszentmiklósi járásához tartozó Valkány községben rendszeresített, évi 1100 korona fizetéssel egybekötött községi irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni kívánják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket folyó évi április hó 25-éig küldjék be hozzám.

Nagyszentmiklós, 1914. évi március 28-án.

Hadfy, főszolgabíró.

Torontál vármegye alispánjától.
12303—914. szám. 475—3.1

Pályázati hirdetmény.

A vármegye közönsége által a honvéd főreáliskolában és Ludovika Akadémiánál együtvéve létesített alapítványi hely megürült és az az 1914/15. tanévre betöltendő lévén, ezennel pályázatot hirdetek ezen alapítványi helyre. Felhívom mindazokat, akik ezen alapítványi helyet elnyerni óhajtják, hogy költségszerűen pályázati kérvényüket folyó évi május hó 5-ig nálam annál is inkább nyújtsák be, mert az elkészült pályázatokat figyelembe nem veszem.

Pályázati feltételek:

1. Magyar állampolgárság igazolandó a községi (városi) elöljáróság által kiállítandó illetőségi bizonyítvánnyal.

2. Testi alkalmasság a katonai nevelésre. Igazolandó valamely tényleges katonai vagy honvédorvos bizonyítványával. A beoltás, amennyiben az orvos bizonyítványában ezt nem igazolná, himlőoltási bizonyítvánnyal külön igazolandó.

3. Megkívánt előismeretek a) a honvéd főreáliskolába: a középiskola IV. osztályának elvégzése;

b) a honvéd Ludovika Akadémia I-ső év-

folyamába: valamely teljes középiskola (gimnázium, reáliskola) VIII. osztályának eredményes látogatása.

4. Kifogástalan erkölcsi magaviselet. Igazolandó erkölcsi bizonyítvánnyal, azonban csak akkor, ha az iskolai bizonyítványban a kifogástalan erkölcsi magaviseletre vonatkozó adat nem foglaltatnék, vagy ha a belépés nem közvetlenül valamely nyilvános iskolából történtek.

5. Életkor: a) a honvéd főreáliskolába az elért 14, tul nem haladott 16. életév;

b) a Ludovika Akadémia I-ső évfolyamába az elért 17. év és tul nem haladott 20. életév.

Az életkor folyó évi szeptember hó 1-re vonatkozik.

Az életkor születési anyakönyvi kivonattal igazolandó.

6. Törvényes képviselői beleegyezés kiskoruknál.

7. Torontál vármegyei községi illetőség. Igazolandó községi (városi) bizonyítvánnyal.

Amennyiben torontál vármegyei községi illetőségük is folyamodnak, ezek előnyben részesülnek s csak akkor, ha ilyenek nem pályáznak, vétetnek tekintetbe más megyebeli községi illetőségük.

Nagybecskerek, 1914. évi április hó 8-án.

Jankó s. k., alispán.

Házhelyek és építkezési kölcsönök.

A Torontáli Agrárbank házhelyekül parcellázza a volt Weiterschán-féle szőlőt és egyúttal a házak felépítésére kölcsönt szerez, illetőleg engedélyez.

A telek ára és a kölcsön előnyös feltételek mellett 25 év alatt törlesztendő.

Közelebbi felvilágosítások a banknál szerezhetők. 472—32

A párdányi járás főszolgabirájától. 56—914. szám. 477—21

Pályázati hirdetmény.

Az ujonnan rendszeresített ujjpécsei 2-ik községi bábai állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy bába oklevelükkel felszerelt pályázati kérvényüket f. év. április hó végéig hozzám annál inkább benyújtsák, mert a később érkezettek figyelembe nem veszem.

Ezen állás javadalmazása a következő: Ujjpéc község pénztárából havonként előlegesen fizetendő évi 240 korona fizetés, minden születésnél való közreműködés után 4 korona, kivéve az igazolt vagyontalanokat, kiknél ingyen köteles közreműködni.

A választást később fogom kitűzni.

Párdány, 1914. évi április hó 6-án.

Hertelendy, főszolgabíró.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Anna u és Gerő cégből kiléptem és saját nevem alatt a Korona-utca 4. szám alatt a volt Krcselics-telepen

fa- és szénüzletet nyitottam.

A n. é. vevőközönség szives pártfogását kérve, maradok teljes tisztelettel

GERŐ HENRIK

fa- és szénkereskedő NAGYBECSKEREK. Korona-utca 4.

Szeged—Nagykikinda—nagybecskerek egyessült h. é. vasut. — Érvényes 1913 október hó 1-től.

Szedeg—Karlova—Nagybecskerek.																
Oda.					Vissza.											
Szv. 4708 I-III.	Szv. 4710 I-III.	Szv. 4712 II-III.	Szv. 4714 I-III.	Szv. 4716 I-III.	Szv. 4718 I-III.	Szv. 4720 I-III.	Szv. 4707 I-III.	Szv. 4709 I-III.	Szv. 4711 II-III.	Szv. 4713 I-III.	Szv. 4715 I-III.	Szv. 4717 I-III.				
0:1015	—	—	825	825	840	240	ind.	Budapest nyugoti pályaudvar (191)	érk.	495	1233	745	685	1100	—	715
945	—	423	748	748	925	138	ind.	„ Temesvár-Józsefváros (191)	érk.	1233	208	605	605	—	822	517
1221	—	840	1108	1108	—	44	ind.	„ Szeged Rókus (193)	érk.	892	1030	280	280	344	629	242
155	451	949	1146	1201	229	615	ind.	Szeged x (191, 193)	érk.	715	941	1145	118	255	555	1234
*200	457	*964	—	*1206	*234	*620	ind.	Ujszeged	ind.	*709	—	*1140	*113	—	*550	*1239
208	505	1001	1156	1213	242	628	érk.	{ Szőregh (191)	ind.	700	929	1131	195	243	541	1220
208	505	1002	1157	1214	243	629	ind.	Öszentiván-Ujszentiván	érk.	659	928	1130	104	241	540	1219
216	514	*1008	—	1221	251	636	↑	Vedresháza 3. sz. órház	↑	652	—	1123	*1258	—	533	1212
*222	*520	*1013	—	*1227	*257	*642	↑	Gyála	↑	*645	—	*1116	*1253	—	*526	*1205
228	528	*1019	—	1234	305	649	↑	Ókeresztur	↑	638	—	1109	*1247	—	519	1158
238	536	1025	—	1242	313	656	↑	Kupuszina	↑	631	—	1102	1241	—	512	1151
—	*545	*1034	—	1253	*323	*706	↑	Törökkanizsa	↑	*620	—	*1051	*1205	—	501	—
303	604	1049	1240	112	343	724	↑	Szanád	↑	611	855	1042	1157	208	451	1131
316	617	*1101	—	116	358	737	↑	Csóka	↑	550	—	1021	*1136	—	428	1106
326	627	1109	1259	145	420	747	↑	Tiszszentmiklós	↑	541	832	1012	1127	144	418	1054
335	640	érk.	—	158	433	800	↑	*17. sz. órház	↑	528	—	959	—	—	404	1040
*346	*647	—	—	*205	*440	807	↑	Padé	↑	*519	—	*950	—	—	*355	*1031
355	656	—	159	214	449	816	↑	Esztermajor	↑	511	*812	942	—	120	347	1023
*403	711	—	—	229	504	*830	↑	Bocsár	↑	*456	—	917	—	—	332	1005
420	722	—	—	240	515	841	↑	érk. Karlova x (201)	ind.	446	—	917	—	—	321	952
430	732	—	145	250	525	851	↑	érk. Nagyikinda (201)	ind.	435	746	903	—	1252	310	940
545	833	—	404	404	—	1013	↑	ind. Nagyikinda (201)	érk.	346	636	—	—	1140	225	729
345	636	—	1140	225	225	729	↑	ind. Nagyikinda (201)	érk.	—	832	—	140	140	44	1013
449	742	800	150	305	535	—	↑	ind. Karlova x (201)	érk.	—	741	856	1142	1247	256	909
455	751	—	—	314	544	—	↑	Beodra	↑	—	—	848	1134	—	248	900
*508	*800	—	—	*323	*553	—	↑	Vincezér	↑	—	—	*839	1125	—	239	849
539	824	833	223	350	617	—	↑	Törökbecse-Aracs	↑	—	713	820	1105	1219	219	829
557	841	—	—	407	634	—	↑	Kumán	↑	—	—	754	1044	—	157	802
618	855	857	247	431	648	—	↑	Melencze (Ruszandafüred)	↑	—	646	741	1031	1152	144	749
634	910	*909	259	436	703	—	↑	Alsóelemér	↑	—	*633	725	1015	*1139	128	733
649	924	921	311	450	717	—	↑	érk. Nagybecskerek x (210, 217)	ind.	—	621	710	1020	1127	113	718
1207	—	—	903	903	—	—	↑	érk. Pancsova (210)	ind.	—	—	—	510	510	—	326

Nagykikinda—Karlova.																
Oda.					Vissza.											
Vv. 4812 I-III.	Szv. 4802 I-III.	Szv. 4804 I-III.	Szv. 4806 I-III.	Szv. 4808 I-III.	Szv. 4801 I-III.	Szv. 4803 I-III.	Szv. 4805 I-III.	Szv. 4807 I-III.	Vv. 4811 I-III.							
805	1015	—	—	825	240	ind.	Budapest nyugoti p. u. (191)	érk.	125	405	125	745	632	1100	—	715
—	—	423	925	1211	424	ind.	„ Temesvár-Józsefváros (191)	érk.	738	1233	—	605	605	—	—	—
346	636	1140	225	720	ind.	Nagykikinda x (179, 191, 197)	érk.	545	833	140	404	1013	—	—	—	—
*409	*658	*1200	*245	740	ind.	Váalom	ind.	*525	*813	*120	*344	*950	—	—	—	—
425	713	1214	259	755	érk.	Karlova x (194)	ind.	510	758	105	329	935	—	—	—	—
715	941	255	555	1284	érk.	Szeged (194)	ind.	155	461	—	1201	615	—	—	—	—
649	924	311	450	921	érk.	Nagybecskerek (194)	ind.	—	621	1127	118	718	—	—	—	—
1207	—	903	903	—	érk.	Pancsova (194, 210)	ind.	—	—	510	—	326	—	—	—	—